

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกันมานานอารยะประเทศทั่วโลกแล้วว่า เยาวชนคือ ทรัพยากรอันมีความมหัศจรรย์และเป็นปัจจัยอันสำคัญยิ่งแก่การพัฒนาประเทศชาติในอนาคต¹ เยาวชนจะเป็นผู้ที่ก้าวเข้ามาบริหารในการบริหารและการสร้างชาติในอนาคตต่อไป ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และความมั่นคงแห่งชาติ การคาดการณ์อนาคตของชาติในช่วง 10 ปี 15 ปี หรือ 20 ปีข้างหน้าอาจทำได้โดยการศึกษจากสภาพการณ์ปัจจุบัน และแนวโน้มของเยาวชนที่เกี่ยวข้องในการดำรงชีพ การศึกษา การสาธารณสุขและอนามัย การมีงานทำ และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ตลอดจนสภาพเศรษฐกิจและสังคมของชาติในปัจจุบันด้วย หากว่าเยาวชนของชาติมีพลานามัยสมบูรณ์ มีการศึกษาอบรมดีและทั่วถึงแล้ว ก็เชื่อว่าอนาคตของชาติจะแจ่มใส มีมั่นคงด้วย ในทางตรงกันข้าม หากชีวิตความเป็นอยู่ของเยาวชนอยู่ในสภาพไม่ดี มีการศึกษาอบรมต่ำ และมีประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วแล้ว อนาคตของชาติก็ย่อมไม่สู้แจ่มใสสัก หรืออาจเลวลงก็ได้²

ทุกประเทศได้พยายามสร้างสรรค์เยาวชนของชาติให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อที่จะได้เป็นพลเมืองดีและเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคตต่อไป ประชาชาติต่าง ๆ เหล่านั้น

¹ สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, "แผนการส่งเสริมเยาวชนแห่งชาติ," หนังสือควนมาก ที่ สร.0403/9288, ลงวันที่ 26 กรกฎาคม, 2511, หน้า 1.

² ประดิษฐ์ มัชฌิมา, "บทบาทของเยาวชนในการพัฒนาชนบท," เอกสารประกษ คำบรรยายในการฝึกอบรมเยาวชนชนบท, 3 พฤษภาคม, 2515, หน้า 1.

ทางความคิดหาทางที่จะพัฒนาเยาวชนของตนให้มีกำลังเข้มแข็งทั้งทางค่านสติปัญญา ร่างกาย และจิตใจ โดยตระหนักอยู่เสมอว่า ความคิดและความเชื่อของเยาวชนจะทำให้โลกในอนาคตเปลี่ยนแปลงไปได้โดยความช่วยเหลือสนับสนุนจากบรรดาผู้ใหญ่ทั้งหลาย ความเชื่อกังวลนี้ปรากฏอยู่ในส่วนหนึ่งของบทความเรื่อง Window on the Future³ ซึ่งถกความได้ดังนี้

เยาวชนปัจจุบันจะฉับโลก
ให้สิ้นโตกเพิ่มสกลไสไม่มัวหมอง
ควยความเชื่อความคิดจิตไตรตรอง
แต่เราต้องช่วยเหลือคอยเกื้อกูล

ปัจจุบันประเทศไทยมีจำนวนเยาวชนทั่วประเทศกว่า 20 ล้านคนจากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 37.4 ล้านคน ในจำนวนนี้เป็นเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ถึง 16.4 ล้านคน⁴ เยาวชนเหล่านี้ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นชนบท ซึ่งการบริการทางการศึกษาและสังคมไม่อาจสนองความต้องการได้ทั่วถึง จึงปรากฏว่าเยาวชนต้องออกจากการศึกษา กลางคันระหว่างประถมศึกษาปีที่ 1 - 7 ปีละกว่า 1 ล้านคน และเยาวชนส่วนใหญ่

³ UNICEF, Window on the Future, (UNICEF/404; Revised Edition), New York : 1967, p. 1.

⁴ Institute of Population Studies, Chulalongkorn University, "Basic Data, 1971 (Midyear Estimate)," Population Growth in Thailand, Second Edition (Bangkok Thonburi : The Cooperative Marketing and Purchasing Federation of Thailand Ltd., Printing Press Department), 1972, p. 1.

ขาดความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ ไม่ค่อยมีความเข้าใจในสิทธิหน้าที่พลเมืองดี บางคนก็หันไปประกอบอาชญากรรม หรือประพฤติตนไปในทางที่เป็นภัยแก่สังคมซึ่งมีสถิติสูงขึ้น ทุกปี และจากผลการสำรวจของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางก็ปรากฏว่า เยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายเหล่านี้ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาไม่เกินชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง อนึ่ง เยาวชนที่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมก็มีอายุระหว่าง 14-18 ปีเป็นส่วนมาก ข้อสำคัญ เยาวชนในวัยนี้ เป็นกำลังสำคัญในการผลิตและการพัฒนาประเทศ จึงนับเป็นสภาวะที่น่าวิตกอย่างยิ่ง⁵

นอกจากนั้นยังปรากฏว่า เยาวชนที่อยู่นอกระบบการศึกษาทั่วทั้งประเทศมีอยู่ประมาณ ร้อยละ 88 ในขณะที่เยาวชนที่อยู่ในระบบการศึกษามีเพียงร้อยละ 12 เท่านั้น และเยาวชนส่วนใหญ่ที่อยู่นอกระบบการศึกษาเหล่านี้เป็นเยาวชนที่มีระดับการศึกษาต่ำ เพราะฉะนั้นความสามารถที่จะเข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองในระบบประชาธิปไตยย่อมมีจำกัด อาจกลายเป็นพลเมืองที่ขาดความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นกำลังที่ขาดความสามารถที่จะรับเอาผลการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศที่รัฐบาลทุ่มเทลงไปได้ การกระจายรายได้ที่เกิดจากการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศจึงอยู่ในวงจำกัด ทำให้นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไม่อาจบรรลุตามผลสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์⁶

สำหรับประเทศไทยนั้น นับว่าโชคดีกว่าประเทศอื่น ๆ อีกหลายประเทศ โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากเยาวชนส่วนใหญ่รู้จักคิด มีความเป็นตัวของตัวเอง มีวินัย ความรุนแรง และมีอุดมการณ์สูง ตั้งใจทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ ดังเช่นนิสิตนักศึกษา

⁵พร้อม ขานิชภักดิ์, "นโยบายการส่งเสริมกิจการเยาวชนของรัฐบาล เพื่อพัฒนาประเทศ," เอกสารเผยแพร่, 2515, หน้า 1.

⁶สำนักงานส่งเสริมเยาวชนแห่งชาติ, สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, "โครงการพัฒนาเยาวชนชนบท (นอกโรงเรียน)," เอกสารเผยแพร่, 2515, หน้า 1.

ที่ปฏิบัติงานในค่ายอาสาพัฒนา เป็นต้น นอกจากนี้เยาวชนไทยยังมีอนาคตที่แจ่มใสเมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนในประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบกับเศรษฐกิจของประเทศในระยะ 10 ปีที่ผ่านมาได้เจริญก้าวหน้าไปในอัตราเพิ่มที่น่าพอใจ รัฐบาลเองก็เล็งเห็นความสำคัญของเยาวชน และได้กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนโดยให้คลุมถึงการป้องกัน การตระเตรียม และการคุ้มครอง เด็กและเยาวชนของชาติ อีกประการหนึ่งการลงทุนก่อสร้างสิ่งที่เป็นมูลฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย เรากก็ได้ริเริ่มและดำเนินไปมากกว่าประเทศในภาคนี้ แม้ว่าในระยะสองปีหลังนี้สถานการณ์ทางเศรษฐกิจจะเปลี่ยนแปลงไปบ้าง เนื่องจากเกิดปัญหาที่เป็นอุปสรรคทั้งภายนอกและภายในประเทศ ปัญหาภายนอกประเทศคือ ปัญหาที่ประเทศไทยจำต้องแข่งขันกับประเทศอื่นในตลาดโลกมากขึ้น เพื่อรักษาฐานะทางเศรษฐกิจของเรา ส่วนปัญหาภายในประเทศนั้นได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ ปัญหาดังกล่าวนี้เป็นอุปสรรคทำให้การพัฒนาประเทศดำเนินไปล่าช้ากว่าปกติ ซึ่งอาจแก้ไขได้ในด้านต่าง ๆ กันคือ การพัฒนาเศรษฐกิจและการศึกษา การร่วมมือระหว่างรัฐบาลและประชาชนในการพัฒนาเยาวชน ตลอดจนการส่งเสริมบทบาทของเยาวชนในการพัฒนาประเทศ⁷

การกล่าวอ้างว่า เยาวชนไทยมีอนาคตที่แจ่มใสเมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนในประเทศเพื่อนบ้าน และมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติดังกล่าวแล้ว นับว่ามีส่วนจริงอยู่มาก เพราะในการประชุมผู้แทนที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนเมื่อ พ.ศ. 2508 นาย เอ คี คุเรชิ ผู้เชี่ยวชาญฝ่ายภูมิภาคด้านการวางแผนพัฒนาสังคมขององค์การสหประชาชาติ (UNTAB) ในฐานะที่ปรึกษาของสำนักงานส่งเสริมเยาวชนแห่งชาติได้กล่าวไว้ว่า

"ข้าพเจ้ามีความยินดีที่เห็นสภาพเยาวชนในประเทศไทยดีกว่าของประเทศที่กำลังเจริญอื่น ๆ ถึงร้อยละ บางทีนโยบายของรัฐบาลที่เปิดเผยประกาศออกไปนี้จะเป็นความจำเป็นขั้นแรกที่สุด นอกจากนั้นก็คือตอนแปลนโยบายนั้น ๆ ออกเป็นงาน โดยวางแผนและโครงการที่เฉพาะเจาะจงต่าง ๆ ต่อมาจึงดำเนินงานโดยอาศัย

⁷ เรณู สุวรรณสิทธิ์, "เยาวชนกับการพัฒนาประเทศ," เอกสารประกอบคำบรรยาย, 2515, หน้า 1-7.

สาขาต่าง ๆ ที่เป็นหน่วยราชการ องค์กรเอกชน หรือชุมชนและครอบครัว
แล้วต่างก็จะมาช่วยกันในเรื่องนี้ต่อไปอีกชั่วกาลนาน

ข้าพเจ้าว่า เยาวชนนั้นต้องการให้เราลงทุนทั้งด้วยเวลา, ด้วยกำลังแรงด้วย
กำลังเงิน และเราจะต้องจัดการวางวิธีรวบรวมและใช้ทรัพยากรต่าง ๆ, เพื่อให้เป็น
ประโยชน์มากที่สุด, เยาวชนของเราจะได้ให้สิ่งที่ดีที่สุดแก่ชาติ เพราะว่าเมื่อเยาวชน
ได้รับสิ่งที่ดีที่สุดดังกล่าวแล้ว, เยาวชนนั้นเองยอมจะกลายเป็น "คนทุน" อย่างแท้จริง
ไม่เป็นภาระหนี้สินให้หนักใจต่อไปอีกแล้ว, เยาวชนจะสามารถอุ้มชูสิ่งที่ดีที่สุดให้แก่
ประเทศของเขา และให้แก่โลกนี้ตามที่ต่างก็ปรารถนากันอยู่ ข้าพเจ้าเล็งเห็นอนาคต
อันยิ่งใหญ่ของประชาชนในประเทศไทย เพราะว่าเรามีผู้นำและรัฐบาลตลอดจนประชาชน
ทั้งปวงคอยให้แนวทาง ยอมรับนับถือ และให้ความรัก ความเมตตาอยู่มาก"⁸

คำรายงานของ นาย เอ. ซี. กูเรชี่ ที่กล่าวย้าถึงสภาพการพัฒนาประเทศด้วย
การพัฒนาเยาวชนโดยมีรัฐบาลและประชาชนให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลนั้น เมื่อได้ศึกษาข้อ
เท็จจริงแล้วก็พบว่า ผู้นำ หน่วยงานรัฐบาล และกลุ่มบุคคลต่างก็พยายามดำเนินกิจการพัฒนา
และส่งเสริมเยาวชนของชาติ อันแสดงถึงความสนใจและการตระหนักในความสำคัญของเยาวชน
ของชาติ ดังปรากฏในถ้อยแถลงของผู้นำประเทศคนสำคัญ ๆ คือ

าพณา จอมพล ถนอม กิตติขจร กล่าวว่

"เยาวชนนั้นนับว่า มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประเทศในภายหน้า เพราะ
บรรดาเยาวชนในวันนี้คือ ผู้ที่จะต้องรับภาระในการบริหารและจรรโลงประเทศชาติ
ที่รักยิ่งของเราสืบไปในอนาคตของชาติไทยทุกคน ไมว่าจะอยู่ในอาชีพและหน้าที่ใด
จึงสมควรที่จะให้ความสนใจในกิจกรรมของเยาวชนของชาติให้มาก"⁹

⁸ เอ. ซี. กูเรชี่, รายงานการประชุมผู้แทนองค์การที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนใน
พระนครธนบุรี (17 กันยายน 2508). (พระนคร : โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี),
2509, หน้า 45.

⁹ ถนอม กิตติขจร, คำปราศรัยในพิธีเปิดการประชุมศึกษา เรื่อง "กิจกรรมเยาวชน",
สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย, 12 กุมภาพันธ์, 2508.

พลเอก เนตร เชมะโยชิน กล่าวว่

"ปัจจุบันนี้ปรากฏว่า เขาวชนซึ่งสากลนิยมถือว่าเป็นคนที่มีอายุขัย 25 ปีลงมา นั้น มีจำนวนมากกวากิ่งหนึ่งของประเทศในโลกล โดยเฉพาอย่างยิ่งในประเทศ ทางภาคพื้นเอเชีย ในประเทศไทยเราก้เช่นกัน เขาวชนเป็นสมบัติอันล้ำค่าของชาติ และในเวลาเดียวกันเขาวชนนั้นเองจะเป็นผู้รับผิดชอบในการรักษาเอกราช อธิปไตยและความมั่นคงของชาติสืบไปในอนาคต สมควรที่รัฐบาลจะโคเอาใจใส่และ ตั้งใจทะนุบำรุงเขาวชนของชาติให้เติบโตใหญ่ขึ้นมาและอยู่ในฐานะที่จะสามารถรักษา มรดกอันล้ำค่าอื่น ๆ ของชาติโคต่อไป"¹⁰

สำหรับค่านความรวมมือระหว่างรัฐบาลและเอกชนในการพัฒนาเขาวชนของประเทศ นั้นประกอบด้วยหน่วยราชการและองค์การที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเขาวชนในประเทศไทยจำนวนมาก ซึ่งอาจสำรวจโคได้จากรายชื่อในภาคผนวกของการวิจัยนี้ จากผลการวิจัยการปฏิบัติงาน¹¹ ปรากฏว่ายังปฏิบัติงานไม่ได้ผลสมบูรณ์ตามความมุ่งหมายในระดับชาติมีการทำงานซ้ำซ้อนกันและ ขาดการประสานงานเท่าที่ควร เพราะขาดผู้นำการดำเนินงานกิจกรรมเขาวชน ขาดการวางแผน และขาดการติดตามตรวจสอบผลงานอย่างเอาจริงเอาจัง และต่อเนื่องกันในระยะยาว จนเกิด ขาดปัจจัยสำคัญในค่านการบริหารคือ กำลังคน เครื่องมือเครื่องใช้ และงบประมาณค่านการ คั้งนั้นรัฐบาลจึงกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมเขาวชนแห่งชาติซึ่งเป็นกองขนาดใหญ่ สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่เป็นหน่วยงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมเขาวชน แห่งชาติซึ่งมี ๗พลเอก จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการพิจารณา กำหนดนโยบายส่งเสริมเขาวชนแห่งชาติ ค่านงานฝึกอบรมเขาวชนชนบท สนับสนุนการตั้ง ค่ายนิสิตนักศึกษาอาสาพัฒนา วิจัย เผยแพร่ประสานงาน ติดตามตรวจสอบผลงาน และพิจารณา ให้คำแนะนำทางวิชาการ และบริหารงานเกี่ยวกับเขาวชนค่านต่าง ๆ ตลอดจนทำหน้าที่เป็น

¹⁰ เนตร เชมะโยชิน, รายงานการประชุมผู้แทนองค์การที่เกี่ยวกับเขาวชนใน พระนครชนบุรี (17 กันยายน 2508) (พระนคร : โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี), 2509, หน้า 1.

¹¹ พรอม ทานิชภักดิ์, งานชิ้นเดิม, หน้า 5.

ศูนย์กลางในการติดต่อประสานงานด้านส่งเสริมพัฒนางานและกิจกรรมเยาวชนของกระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานราชการ และองค์การเอกชนต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบาย และแผนงานส่งเสริมเยาวชนแห่งชาติ

คณะกรรมการส่งเสริมเยาวชนแห่งชาติได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาเยาวชนให้เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ จึงได้เสนอโครงการพัฒนาเยาวชนชนบท ซึ่งมีโครงการจัดตั้งศูนย์ฝึกเยาวชนชนบท 4 แห่งคือ ในภาคกลาง ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โครงการนี้มีวัตถุประสงค์จะปลูกฝังให้เยาวชนชนบทได้มีความรู้ ความชำนาญในการเกษตรที่ทันสมัย มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ และมีลักษณะเป็นผู้นำที่ดี โดยรับบรรดาเยาวชนหญิงชายที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แล้วไม่ได้เรียนต่อ ให้เข้ารับการอบรมในศูนย์ฝึกเยาวชนชนบท ซึ่งในระยะแรกได้จัดขึ้นที่ภาคกลาง ในบริเวณโรงเรียนเกษตรกรรมสงเคราะห์หลุมพรี อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี เมื่อ พ.ศ. 2513

วิธีการดำเนินงานของศูนย์ฝึกเยาวชนชนบทภาคกลางแตกต่างจากสถานศึกษาหรือศูนย์ฝึกอบรมแห่งอื่น ๆ กล่าวคือ ศูนย์นี้ได้ใช้วิธีการศึกษาอบรมวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ แก่เยาวชนแล้วส่งไปปฏิบัติงานในหมู่บ้านตามศูนย์ทดลองปฏิบัติ (ศูนย์ย่อย) พร้อมกับมีวิทยากรตามไปควบคุม และให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด โดยที่เยาวชนในกลุ่มแรกกลับเข้ามาศึกษาในศูนย์ฝึกอบรม (ศูนย์ใหญ่) กลุ่มที่สองก็จะออกปฏิบัติงานในหมู่บ้านรับช่วงกันต่อไป คำเนิการเช่นนี้สลับกันไป ซึ่งจะช่วยให้งานในหมู่บ้านไม่ขาดเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน และผู้เข้ารับการอบรมจะได้รับความรู้ ความชำนาญจากการเรียนและปฏิบัติจริง เมื่อสำเร็จการศึกษาอบรมก็สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเป็นผู้นำเยาวชนชนบทได้อย่างดี และจะช่วยทำประโยชน์ยิ่งใหญ่ให้แก่ประเทศไทยได้

การดำเนินงานตามโครงการฝึกอบรมเยาวชนชนบท ณ ศูนย์ฝึกอบรมเยาวชนชนบทภาคกลาง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรีนี้ เป็นโครงการสำคัญที่จะมีผลโดยตรงต่อการพัฒนาเยาวชนที่เป็นกำลังสำคัญของประเทศในการพัฒนาประเทศ และต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของภูมิภาคชนบท ผู้วิจัยเชื่อว่าบุคลากรผู้ดำเนินงานจะต้องประสบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินงาน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาในการ

ดำเนินงานว่าเกิดขึ้นอย่างไรมากน้อยเพียงใด เพื่อประมวลขอบเขตของปัญหาการดำเนินงานสำหรับผลในการปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยมั่นใจว่าผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์แก่คณะกรรมการส่งเสริมเยาวชนแห่งชาติ ผู้เป็นเจ้าของโครงการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปพิจารณาหาทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานได้รับผลดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานของบุคลากรในการฝึกอบรมเยาวชนชนบทภาคกลางของสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี รวมทั้งหมก 3 กลุ่มคือ คณะผู้บริหาร วิทยากร และเจ้าหน้าที่ว่าแต่ละกลุ่มมีปัญหาในการดำเนินงานอย่างไร แต่ละปัญหามีความสำคัญมากน้อยเพียงใด
2. เพื่อประมวลขอบเขตของปัญหาการดำเนินงานฝึกอบรมเยาวชนชนบทสำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงอุปสรรคในการดำเนินงานการฝึกอบรมเยาวชนชนบทภาคกลาง ทั้งฝ่ายผู้ดำเนินงานฝึกอบรมและฝ่ายเยาวชนผู้เข้ารับการอบรม
2. เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน ให้บรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมเยาวชนชนบทภาคกลางให้มากยิ่งขึ้น
3. เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมปัญหาและเป็นแนวทางในการดำเนินงานและปรับปรุงการฝึกอบรมเยาวชนชนบทแห่งอื่น ๆ

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ปัญหาการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอบรมเยาวชนชนบทภาคกลาง ประกอบด้วย

ปัจจัย 4 ด้านคือ กำลังคน (Men) การจัดการ (Management) กำลังเงิน (Money) และวัสดุอุปกรณ์ (Materials)

2. ปัจจัยสำคัญของการดำเนินงานฝึกอบรมที่กล่าวมา ทางศูนย์ฝึกอบรมเยาวชนชนบทภาคกลางขาดมากที่สุด คือ วัสดุอุปกรณ์ (Materials) และที่รองลงไป คือ กำลังเงิน (Money) และด้านอื่น ๆ ตามลำดับ

3. หลักสูตรของศูนย์ฝึกอบรมเยาวชนชนบทภาคกลาง มีเนื้อหาเหมาะสมดีแล้ว แต่มีอุปสรรคในด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติงาน

4. ผู้วิจัยคาดว่า การดำเนินงานของศูนย์ฝึกอบรมเยาวชนชนบทภาคกลางเท่าที่เป็นอยู่ ควรจะได้มีการปรับปรุงแก้ไขตามลักษณะปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ขอตกลงเบื้องต้น

1. ผู้วิจัยถือว่า ผู้ดำเนินงานการฝึกอบรมเยาวชนชนบทภาคกลางทั้ง 3 กลุ่ม ต่างก็ประสบปัญหาความต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงาน

2. ผู้วิจัยถือว่า หลักสูตรของศูนย์ฝึกอบรมเยาวชนชนบทภาคกลาง โดยทั่วไป มีความเหมาะสมดีแล้ว เพราะได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการส่งเสริมเยาวชนแห่งชาติ

3. ผู้วิจัยถือว่า ความคิดเห็นทั้งหลายของบุคคลผู้ดำเนินงานฝึกอบรมเยาวชนชนบทภาคกลางที่ตอบในแบบสัมภาษณ์ เป็นที่เชื่อถือได้

4. ผู้วิจัยถือว่า ประชากรที่เป็นเยาวชนผู้เข้ารับการอบรม มีพื้นฐานการศึกษาเพียงพอที่จะเข้าใจแบบสอบถามที่จัดตั้งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีขอบเขตดังนี้ คือ

1. ประชากรเป็นบุคคลผู้ดำเนินงานฝึกอบรม (โดยไม่รวมถึงวิทยากรที่เป็นบุคลากรทางอาชีวศึกษา) และประชากรที่เป็นเยาวชนผู้เข้ารับการฝึกอบรมรุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 ของศูนย์ฝึกอบรมเยาวชนชนบทภาคกลาง

2. ไม่คำนึงถึงเพศ อายุ สุขภาพ หรือปัญหาอื่นใดที่ทำให้คณะผู้ดำเนินงานมีความสามารถในการดำเนินงานต่างกัน

3. การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาปัญหาการดำเนินงานของบุคลากร ผู้ดำเนินงานฝึกอบรมเยาวชนชนบทภาคกลางเป็นสำคัญ และสำหรับการศึกษาที่เกี่ยวกับตัวเยาวชน จะศึกษาเฉพาะบางด้านที่เกี่ยวข้องของเท่านั้น

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

ผลการวิจัยนี้อาจมีความคลาดเคลื่อนได้เนื่องจาก

1. ศูนย์ฝึกอบรมเยาวชนชนบทภาคกลางประกอบด้วย ศูนย์ใหญ่และศูนย์ย่อยในต่างท้องถิ่นอีก 3 แห่ง ทำให้ผู้ดำเนินงานของศูนย์ฯ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร วิทยากร และเจ้าหน้าที่ ต้องผลัดเปลี่ยนกันอยู่ประจำตามหน่วยงานต่าง ๆ กัน ทำให้ปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานที่ประสบนั้นมีความแตกต่างกันมากขึ้น

2. โครงการฝึกอบรมเยาวชนชนบทภาคกลาง มีกำหนดเวลาทั้งสิ้น 4 ปี ขณะนี้เริ่มดำเนินการมาเพียง 2 ปี การปฏิบัติงานการก่อสร้าง และการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระหว่างการปรับปรุงเพิ่มเติมให้ครบตามโครงการ จึงอาจทำให้มีแนวโน้มที่จะมีปัญหาการดำเนินงานมากขึ้น

3. จำนวนประชากรที่ใช้จริง ๆ ในการตอบแบบสัมภาษณ์และสอบถาม คือ ประชากรที่เป็นผู้ดำเนินงานฝึกอบรมและประชากรที่เป็นเยาวชนผู้เข้ารับการฝึกอบรมนั้นไม่อาจจะติดตามทำการสัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถามให้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ เนื่องจาก การโยกย้าย การลาออก และการถูกให้ออกจากศูนย์ฯ หรืออยู่ระหว่างลาพักกลับไปช่วยกิจการอื่น ๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้จริงในการวิจัยประกอบด้วยกลุ่มบุคคล 2 ฝ่ายคือ ฝ่ายผู้ดำเนินงานฝึกอบรมเยาวชน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร วิทยากร และเจ้าหน้าที่จำนวน 42 คน และฝ่ายเยาวชนผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งประกอบด้วย เยาวชนรุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 จำนวน 167 คน

2. เทคนิคการเก็บข้อมูลที่ใช้คือ ใช้การสัมภาษณ์อย่างมีแบบแผน (Structured Interview) สำหรับศึกษาปัญหาในฝ่ายผู้ดำเนินงานฝึกอบรม และใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับศึกษาปัญหาในฝ่ายเยาวชนผู้เข้ารับการฝึกอบรม

3. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ใ้จากผู้ดำเนินงานฝึกอบรม กระทำโดยการนำเอาคะแนนที่ได้มาหาค่าความสำคัญของปัญหาแต่ละข้อ ในแต่ละกลุ่มและหาค่าเฉลี่ยคะแนนความสำคัญของปัญหาที่ผู้ดำเนินงานทั้ง 3 กลุ่มประสม แล้วจึงหาค่าคะแนนรวมในแต่ละหมวดปัญหาของแต่ละคน และคะแนนรวมทั้งหมดเพื่อการทดสอบความแตกต่างของปัญหาในการดำเนินงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ใ้จากเยาวชนผู้เข้ารับการฝึกอบรม กระทำโดยการนำคะแนนที่ได้มาหาค่าความสำคัญของปัญหาแต่ละข้อ ในแต่ละหมวดปัญหา และหาค่าเฉลี่ยของคะแนนความสำคัญของปัญหาที่เยาวชนทั้ง 2 กลุ่มประสม และหาค่ามัธยิมเลขคณิตของหมวดปัญหาต่าง ๆ ทั้งรุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 ตลอดจนหาความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error) แล้วทดสอบความมีนัยสำคัญของผลต่างของมัธยิมเลขคณิต โดยวิธีทดสอบค่าที (t-test)

คำจำกัดความ

ปัญหาการดำเนินงาน

หมายถึงสิ่งซึ่งเป็นอุปสรรคหรือขัดข้อง รวมทั้งปฏิบัติการหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ อันไม่พึงปรารถนาที่เกิดขึ้น ซึ่งทำให้การฝึกอบรมไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือบรรลุวัตถุประสงค์อย่างไม่มีประสิทธิภาพ

ปัจจัยในการดำเนินงาน

หมายถึงส่วนประกอบสำคัญ 4 ประการที่จัดเป็นทรัพยากรในการจัดดำเนินงาน ที่ทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์โดยไม่มีอุปสรรค ได้แก่ กำลังคน (Men) การจัดการ (Management) กำลังเงิน (Money) และวัสดุอุปกรณ์ (Materials) (จากแนวคิดของ สมพงษ์ เกษมสิน ในหนังสือการบริหาร)

กำลังคน

หมายถึงความเหมาะสมของจำนวน คุณสมบัติ และความสามารถของบุคคลผู้ดำเนินงานฝึกอบรมอันได้แก่ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิทยากร และเจ้าหน้าที่

การจัดการ

หมายถึงการดำเนินงานตามนโยบายที่กำหนดไว้ ได้แก่ ความเข้าใจในนโยบายและวัตถุประสงค์, การวางแผนงาน, การควบคุมดูแลการติดตามผล, การบันทึกหลักฐาน, การเสนอรายงาน การตรวจสอบผลงาน, การสร้างความเข้าใจและความร่วมมืออันดี

กำลังเงิน

หมายถึงความเหมาะสมของจำนวน วิธีการพิจารณา การควบคุม การจัดสรร และใช้จ่ายเงินงบประมาณที่ใช้ในการฝึกอบรม และเงินรายได้ของศูนย์ ฝึกอบรมที่ได้จากการประกอบกิจการต่าง ๆ

วัสดุอุปกรณ์

หมายถึงความเหมาะสมของจำนวน คุณลักษณะ และประสิทธิภาพของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม ได้แก่ อาคารสถานที่ บริเวณ เครื่องมือเครื่องใช้ ถนน ไฟฟ้า น้ำดื่ม น้ำใช้

เยาวชน

หมายถึงบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปีลงมา (ตามมติของที่ประชุมผู้แทนองค์การที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนทั่วประเทศครั้งที่ 1 พ.ศ. 2510)

ผู้บริหาร

หมายถึงบุคคลผู้ทำหน้าที่วางแผนและควบคุมการดำเนินงานในการฝึกอบรมเยาวชนชนบทภาคกลาง ซึ่งได้แก่ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมเยาวชนแห่งชาติ ผู้อำนวยการศูนย์ฯ รองผู้อำนวยการศูนย์ฯ และหัวหน้าศูนย์ฯ ของทุกศูนย์ฯ

วิทยากร

หมายถึงบุคคลผู้ทำหน้าที่สอนและให้การอบรมแก่เยาวชน ทั้งด้านวิชาสามัญและวิชาชีพ

เจ้าหน้าที่

หมายถึงบุคคลผู้ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการฝึกอบรมเยาวชนชนบทภาคกลาง ทั้งในศูนย์ฯ ใหญ่ และศูนย์ฯ ย่อย ได้แก่ เสมียนพนักงาน